

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Panțîru Victor în interesele lui Grigoriev Grigore, în cauza civilă la cererea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat către Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii Violeta Tricolici, Mariana Popa-Enachi, Veaceslav Tacu și Maria Vieru privind anularea actelor administrative și cererea înaintată de Grigoriev (Grigorescu) Grigore către Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, intervenienți accesorii Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale, Violeta Tricolici, Mariana Popa-Enachi, Veaceslav Tacu și Maria Vieru privind anularea actelor administrative, cererea înaintată de Stoica Semion și Stoica Alena către Primăria și Consiliul mun. Chișinău privind anularea actelor administrative,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, prin care s-a respins cererea privind acordarea termenului suplimentar pentru întocmirea cererii de apel motivate și s-a restituit cererea de apel,

CONSTATĂ:

La 23.05.2014, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Violeta Tricolici, Mariana Popa-Enachi, Veaceslav Tacu și Maria Vieru, majorînd ulterior cerințele, solicitînd anularea deciziilor nr. 2/38-15, 2/38-16, 2/38-17, 2/38-18 din 04.03.2014, prin care intervenienților accesorii l-i s-au transmis în locațiune diferite încăperi din subsolul cu geamuri al imobilului nr. 25 lit. A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău. Mai solicită reclamantul și anularea contractelor de locațiune, încheiate în baza deciziilor contestate.

La 24.07.2013, reclamantul Grigore Grigoriev s-a adresat în judecată cu cerere către Primăria și Consiliul mun. Chișinău, directorul Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale Aliona Berdilă, directorul adjunct al Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, Vladimir Iermicioi și șef secție a Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, Maria Onișciuc, contestînd refuzul Consiliului municipal Chișinău de a admite un drept al reclamantului prevăzut de lege; obligarea Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale de a perfecta proiectul de decizie cu privire la locațiunea încăperilor nelocuibile din str. Gh. Asachi, 25, conform cererilor solicitanților și înaintarea acesteia spre aprobare la Consiliul municipal Chișinău, obligarea Consiliului municipal Chișinău de a acorda încăperea nelocuibilă din str. Gh. Asachi, 25 în locațiune conform cererilor solicitanților; recuperarea daunelor

materiale și a prejudiciilor morale cauzate de către Aliona Berdilă, director al Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, Vladimir Iermicioi, director adjunct al Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale și șeful de secție al Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, Maria Onișiciuc, în valoare de 500 000 lei.

Ulterior, la 03.04.2014, reclamantul și-a majorat cuantumul cerințelor și a solicitat și anularea deciziilor sus indicate.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 30 aprilie 2014, cererile au fost conexate într-o singură procedură.

Ulterior, la 11.05.2015, Stoica Alena și Stoica Simion au depus o cerere de intervenire în proces în calitate de intervenienți principali cu depunerea cererii de chemare în judecată, prin care solicită anularea deciziilor și contractelor de locațiune, contestate în cererea de bază, obligarea Consiliului mun. Chișinău să accepte cererile lor, înregistrate la 12.05.2014 și să elibereze actele necesare pentru primirea în locațiune a spațiilor pentru ateliere de creație din str. Gh. Asachi, 25 lit. A (subsol cu geamuri), pentru a putea desfășura activitatea de creație.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 03 februarie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și parțial cererile lui Grigoriev (Grigorescu) Grigore, Stoica Alena și Stoica Simion, au fost admise, fiind dispusă anularea deciziilor Consiliului municipal Chișinău nr.2/38-15; nr.2/38-16; nr.2/38-17; nr.2/38-18 din 04.03.2014 „Cu privire la darea în locațiune a unor încăperi din str. Gh. Asachi, 25 lit. A (subsol cu geamuri) Violetei Tricolici, Mariane Popoa-Enachi, Veaceslav Tacu și Mariei Vieru și a contractelor de locațiune nr. 3/14/004, nr.3/14/005, nr.3/14/006, nr.3/14/007 din 13.06.2014, încheiate în baza acestor decizii. Cererea lui Grigorescu Grigore privind declararea refuzului de a nu admite un drept prevăzut de lege ilegal, obligarea Direcției generale, economie, reforme și relații patrimoniale de a perfecta proiectul de decizie cu privire la locațiunea încăperilor nelocuibile spre aprobare Consiliului municipal Chișinău și obligarea Consiliului de a acorda încăperea nelocuibilă spre locațiune conform cererilor solicitanților a fost respinsă. Cererea lui Stoica Semion și Stoica Alena către Primăria și Consiliul mun. Chișinău privind obligarea Primăriei și a Consiliului mun. Chișinău spre acceptarea din partea lui Stoica Alena și Stoica Simion a cererilor nr. S-4105/14 și S-4106/14 din 12.05.2014 și eliberarea actelor necesare de primire în locațiune a spațiilor pentru ateliere de creație din str. Gh. Asachi, 25 lit. A (subsol cu geamuri) pentru desfășurarea activității de creație, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la data de 15 februarie 2016, au depus apel Mariana Popa-Enachi, Violeta Tricolici și Tacu Veaceslav, la data de 16 februarie 2016, a depus apel Grigoriev Grigore, la data de 17 februarie 2016, a depus apel Consiliul municipal Chișinău, iar la 29 februarie 2016 au depus apel Stoica Alena și Stoica Simion.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2016, nu s-a dat cur cererilor de apel, fiindu-le acordat termen apelanților pentru prezentarea cererilor de apel motivate în limba de stat pînă la 10.05.2015, ora 10-00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, cererea avocatului Victor Panțîru în interesele lui Grigore Grigoriev cu privire la acordarea unui termen suplimentar pentru întocmirea cererii de apel motivate a fost respinsă. Concomitent a fost restituită cererea de apel depusă de către ultimul ca fiind depusă nemotivat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționînd că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță,

nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 01.04.2016 și nu a prezentat apelul motivat, iar cerința de acordare a termenului suplimentar este neîntemeiată.

La 26 mai 2016, Victor Panțîru în interesele lui Grigore Grigoriev a depus cererea de recurs, solicitînd admiterea acesteia și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 cu acordarea termenului suplimentar pentru întocmirea cererii de apel motivată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel prin respingerea cererii de a acorda termen suplimentar pentru întocmirea cererii de apel motivată, a permis încălcarea dreptului la un recurs efectiv, or, scopul dreptului recurentului de a contesta hotărîrea instanței de fond nu a fost îndeplinit.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că, apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03.02.2016, de rînd cu ceilalți apelanți, nu a prezentat apelul motivat, iar instanța de apel prin încheierea din 01.04.2016 nu a dat curs cererilor de apel, apelanților fiindu-le acordat termen pînă la data de 10.05.2016, ora 10-00, pentru prezentarea cererilor de apel motivate (f.d. 136-140, vol. III), iar la 10.05.2016 a restituit cererea de apel declarată de Grigoriev Grigore ca fiind nemotivată.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat apelul motivat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Constată Colegiul că, încheierea din 01.04.2016, a fost remisă în adresa apelantului și a reprezentantului acestuia la 11.04.2016 (f.d. 141), fiind recepționată de către reprezentant la data de 12.04.2016, conform avizului de recepție (f.d. 142).

Prin urmare, dreptul apelantului Grigoriev Grigore de a prezenta apelul motivat a expirat la data de 10.05.2015, ora 10-00.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru

subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngrădit dreptul apelantului Grigoriev Grigore de acces liber la justiție și a întreprins măsurile necesare în vederea aducerii la cunoștința apelantului în cauză a încheierii Curții de Apel Chișinău din 01.04.2016.

Sub aceste aspecte Colegiul notează că, CtEDO în jurisprudența sa, promovează cu consecvență cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, avînd în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 alin. (1) CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat apelul motivat.

În același timp, instanța de recurs susține concluzia instanței de apel asupra netemeinicii cerinței de acordare a termenului suplimentar pentru prezentarea apelului motivat, or, recurentul-apelant a avut timp suficient pentru a se conforma dispozițiilor instanței de apel, iar prezența numeroaselor sărbători în acea perioadă invocată de reprezentantul lui Grigoriev Grigore – avocatul Panțîru Victor, nu poate fi reținută ca temei plauzibil pentru justificarea neprezentării în termen a cererii de apel motivate.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Panțiru Victor în interesele lui Grigoriev Grigore.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, în cauza civilă la cererea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat către Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii Violeta Tricolici, Mariana Popa-Enachi, Veaceslav Tacu și Maria Vieru privind anularea actelor administrative și cererea înaintată de Grigoriev (Grigorescu) Grigore către Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun.Chișinău, intervenienți accesorii Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale, Violeta Tricolici, Mariana Popa-Enachi, Veaceslav Tacu și Maria Vieru privind anularea actelor administrative, cererea înaintată de Stoica Semion și Stoica Alena către Primăria și Consiliul mun. Chișinău privind anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea